

Z Dodatkami kosztuje
w prenumeracie: Bez po-
czty: kwartalnie 4 zł.;
miesięcznie 1 zł. 40 cent.
poczta: kwartalnie 5 zł.;
miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercja w półkolumnie
drukem garmont, 7 cen-
tów od wiersza. — Rekla-
macje są wolne od opłaty
pocztowej.

Część nieurzędowa.

Lwów, 14. listopada.

Dwa artykuły ze Lwowa, któreśmy z *Jener. Kor. austr.* umieścili w naszej gazecie, a które *Dziennik narodowy*, poczytując nam ich umieszczenie za zbrodnię, zbywa trywialnemi conceptami, wziął *Czas* wczorajszy za przedmiot poważnego artykułu wstępnego, w którym usiłuje dowieść, że czynność tajnych organów pomocniczych powstania w Królestwie Polskiem, jeżeli takowa istnieje w Galicyi, bynajmniej nie jest wymierzona przeciw rządowi cesarskiemu; pojedyncze zaś wypadki, mogące mówić przeciw temu, są według zdania *Czasu* tylko rzadkimi wyjątkami. Nie wchodząc w to, ile te twierdzenia *Czasu* są uzasadnione, poprzestajemy dziś na uwadze, że artykuł *Czasu*, którego rozbiór bliższy zastrzegamy sobie na później, nie poczytuje owych artykułów *Jener. Koresp.* za „bazygraninę jakiegoś skryby“ (!), jak się *Dziennik narodowy* właściwym swoim stylem wyraża, lecz przypisując im ważną doniosłość, usiłuje odwrócić od całego kraju odpowiedzialność za pojedyncze wykroczenia.

W izbie panów toczyły się przedwczoraj obrady nad projektem pożyczki ku ulżeniu niedostatku w Węgrzech. Komisya radziła przyjąć bez odmiany ustawę uchwaloną w izbie deputowanych. Kilku członków zabierało głos, dowodząc, że suma ta, którą wotowała izba deputowanych, jest niedostateczną, a Jego Excel. minister *Schmerling* zapewniał, że w takim razie obmyśli rząd dalsze środki pomocy. W końcu przyjęła izba wniosek komisji z następującym dodatkiem: Izba przyjmuje z zaspokojeniem oświadczenie rządu, że w swoim czasie postara się o dalsze środki ku ulżeniu niedostatku w Węgrzech. — Izba deputowanych obradowała na przedwczorajszym posiedzeniu dalej nad projektem subwencji na kolej lwowsko-czerniowiecką. Po krótkiej dyskusji zażądał głosu reprezentant rządu baron *Kalchberg*, i odczytał izbie następujące pismo: „Porzwałam sobie oznajmić, że gotów jestem objąć budowę lwowsko-czerniowieckiej kolei w kierunku oznaczonym w zamierzonej koncesyi, i pod warunkami wyrażonemi w projekcie ustawy wydziału, a mianowicie za gwarancją 5% ze strony państwa od kapitału zakładowego 800.000 na milę w srebrze i z dodatkiem 1/5% kwoty amortyzacyjnej kapitału zakładowego, jako też złożyć potrzebny gwarancję przeprowadzenia tej budowy. — Wojciech Klein.“ Pismo to przyjęto z hucznymi oklaskami, a potem uchwalono na wniosek zastępcy ministerstwa handlu szefa sekcyjnego barona *Kalchberga*, przerwać obrady w izbie na ośm dni, by zostawić rządowi czas do dalszych układów z oferentem i do oświadczenia, jakie zajmie stanowisko w obec przedłożonej oferty. Wypadek ten nada bez wątpienia pomyślniejszy obrót całej tej sprawie i zdaje się niepodlegać już żadnej wątpliwości, że projekt budowy kolei lwowsko-czerniowieckiej, który znajdował tak silną opozycję w izbie, zostanie ostatecznie uchwalony.

Frankfurcka *Europe* donosiła na podstawie korespondencji z Wiednia, jakoby ces. rosyjski pełnomocnik tamtejszy miał wiadomość od ministra spraw zagranicznych hr. *Rechberga* o istnieniu tajnych komitetów w Galicyi i to w takim zamiarze, ażeby spowodować ogłoszenie stanu oblężenia w tej prowincyi. *Jen. kor.*, oświadczając jednak, że wiadomość tę uważa za bezzasadną.

Czas powiada, że doniesienia z teatru wojennego w Polsce, zdają się potwierdzać w części wiadomość podaną w depeszy rosyjskiej, iż Czachowski w potyczce dnia 6. b. m. stoczony w Sandomierskiem ranny ciężko, wzięty do niewoli i wieziony zaraz do Radomia umarł 8. b. m. w drodze a nie w Radomiu, jak donosił buletyn rosyjski. — Od granicy wołyńskiej donoszą nam pod dniem 11. b. m., że z tamtej strony granicy panuje wielki ruch, a znaczne oddziały wojska otaczają sąsiednie gubernie, i wszelkie wtargnięcia czynią prawie niemożliwem. Zdaje się, że Rosya powzięła silne postanowienie, stłumić ruch całkowicie w ciągu zimy, przez zajęcie kraju wojskiem z północy ściągniętem, podczas gdy powstaniecy, będą zmuszeni wstrzymać swoje operacje. Nieustannie z głębi kraju ciągną wojska piesze i konne, widąc przygotowania zapasów i amunicyi, ciągle inspekcye, słychać o rozpisanych liwerekach dla armii. Zdaje się jednak, że Rosya nie tylko ze względu na Polskę tak gorliwie zbiori się i wysiła, owszem powodem do tego muszą być inne wypadki, do których się sposobi. Słychać o powtórnej powszechnej rekrutacji i zmobilizowaniu wszystkich kolonii wojskowych, które jako jazda tak bardzo są użyteczne w polu. W Kijowie odbywają się licytacje do pokrycia znacznych potrzeb wojskowych, i wielu oferentów spieszy ofiarować rządowi swoje usługi, a sobie zapewnić majątek. Właściciele dóbr i kupcy cieszą się naprzód spodziewanem przesileniem i bliskim końcem wypadków, które spowodowały taniłość, udaremniły wszelką spekulację, i cały handel pograżdziły w stagnacji. Stosunki terażniejsze wydają się im o wiele uciążliwszemi, niż wojna, która szybko węzeł prze-

cina, i usuwa nieszczęścia, które inaczej, ciągną się przez długie lata.

Telegram z *Bruxeli* z 11. b. m. donosi, że Cesarz Napoleon kazał doręczyć zaproszenie na kongres ministrowi spraw zagranicznych, ale nie można jeszcze przewidzieć, jaka zapadnie uchwała. Podobną wiadomość otrzymano także z *Haagi*.

Monarchia Austriacka.

Wiedeń, 12. listopada. (*Nowiny dworu.*) Najjaśn. Pan udzielał wczoraj przez kilka godzin posłuchania i przyjmował między innymi deputację żydów z Preszburga, która przywiozła gesi Św. Marcina.

Arcyksiężęta *Rainer*, *Albrecht* i *Wilhelm* przybyli wczoraj z Wejburgu do Wiednia i byli zaproszeni na obiad do dworu w Schönbrunnie wraz z owdowiałą *Królową neapolitańską* i z Arcyksiężnicami *Hildegarda*, *Marya* i *Teresa*. — Arcyksiężę *Ferdynand Maxymilian* odjechał 8. b. m. z Miramare do Lakromy, gdzie zabawi ośm do dziesięciu dni.

Uroczystość imienia Jej Mości Cesarzowej obchodzona będzie we czwartek dnia 19. b. m. we wszystkich parafialnych kościołach Wiednia solennem nabożeństwem z odśpiewaniem *Te Deum*. Szkoły będą miały ferye. Młodzież zbierze się w przynależnych kościołach na nabożeństwo, na którym będą obecni także przełożeni gmin. W greckiej cerkwi parafialnej w Św. Trójcy odbędzie się uroczyste nabożeństwo z *Doxologią*. Także w świątyniach ewangelickich i w bożnicach obchodzony będzie ten dzień nabożeństwem.

(*Czynności wydziałów rady państwa.*) Na wieczornem posiedzeniu wydziału finansowego d. 10. b. m. prowadzono dalej i ukończono obradę nad budżetem ministerstwa handlu i rolnictwa. Przy rubryce „Starostwa górnicze“ deputowany *Lohninger* proponował, aby obadwa starostwa górnicze były połączone w jedno. Wniosek ten odrzucono, ponieważ i tak znaczna oszczędność zaprowadzona została w wydatkach tych władz.

Przy rubryce „telegrafy“ toczyła się dłuższa debata, z powodu, że w wydziale był obecny nie ten sam reprezentant rządowy co w sekcyi, i niektóre wyjaśnienia musiały być powtórzone. W końcu jednak przyjęto wnioski sekcyi, i przyzwolono sumę 23.835 zł. na utrzymanie drutów telegraficznych, która poprzednio została wykreślona. Wniosek wykreślenia dalszych 40.000 zł. z wydatków preliminarzowych na telegrafy, został odrzucony.

(*Posiedzenie izby panów z 11. listopada.*)

Zaczęło się posiedzenie o godzinie 11³/₄ przed południem. Na lawie ministrów zasiadli Ich Excel. ministrowie: *Rechberg*, *Mecsery*, *Degenfeld* i *Lasser*. Członkowie siedmiogrodzcy nie byli obecni.

Hrabia *Wickenburg* składał przyrzeczenie jako nowy członek.

Kardynał *Rauscher* przedłożył petycję parafialnego duchowieństwa dyecezyi berneńskiej, z prośbą, ażeby ich dochód podług klasy 2giej i na podstawie fasyi został opodatkowany.

Z porządku dziennego przypało sprawozdanie komisji politycznej o ustawie względem uregulowania stosunków osiedlenia.

Sprawozdawca baron *Lichtenfels* zaproponował przyjęcie zmodyfikowanego projektu izby deputowanych.

Na wniosek prezydenta przystąpiono zaraz do debaty specjalnej.

Sprawozdawca odczytał poprawki uchwalone w izbie deputowanych, i motywa, które skłoniły wydział przystąpić do nich. Przyjęto je też bez debaty, jak również pierwsze 9 paragrafów projektu.

Przy §. 10. zwracał hr. *Leon Thun* uwagę na to, że mogłoby się zdarzyć, iżby gmina udzieliła komu konsensu na małżeństwo nie będąc do tego uprawnioną, poczemby zubożała rodzina takiego małżeństwa stała się ciężarem tej gminy. Z tego powodu radził on umieścić po §. 10. nowy paragraf następującej esnowy: „Udzielenie ze strony gminy politycznego konsensu na małżeństwo, ma, o ile w czasie udzielenia było prawnie przepisane, stanowić oraz milczące przyjęcie narzeczonego do gminy.“

Hrabia *Antoni Auersperg* i książę *Jabłonowski* sprzeciwiali się wzmiance o koncesjach małżeńskich w tej ustawie, gdyż izba wyraziła już swoje zdanie o tej sprawie. Po oświadczeniu jeszcze ministra *Lassera*, że rząd poczynił już potrzebne rozporządzenia, ażeby kwestyę względem konsensów małżeńskich przedłożono do oceny sejmom krajowym, i po krótkiej przemowie sprawozdawcy w obronie wniosku wydziałowego przystąpiono do głosowania i izba odrzuciła wniosek *Thuna* przyjęła wszystkie inne paragrafy bez debaty.

Na wniosek prezydenta odczytano zaraz ustawę po raz trzeci i uchwalono ostatecznie.

Posiedzenie skończyło się o godzinie 2giej, a przyszłe zapowiedziano na jutro.

(Posiedzenie izby deputowanych z d. 11. listopada.)

Zaczął się posiedzenie o godzinie 10½ zrana. Na ławie ministrów zasiadli Ich Excel. ministrowie: *Schmerling, Plener, Burger*, i radcy ministeryalni *Gobbi* i *Schmidt*.

Po załatwieniu kilku spraw podrzędnych przystąpiono z porządku dziennego do dalszej debaty specjalnej nad projektem względem subwencji na kolej lwowsko-czerniowiecką.

Grocholski żądał ze stanowiska równouprawnienia z innymi krajami także dla Galicji dobudowania linii kolei żelaznej i zbijał potem podnoszone wczoraj zarzuty, szczególnie podnosząc to, że niższej oferty nie można się wcale spodziewać. Zdanie *Bergera*, że nie można subwencyonować kolei, która nie ma koncesyi, jest słuszne, ale to nie może być zastosowane, gdyż tu nie idzie o subwencyę lecz o gwarancję. W końcu oświadczył mowca, że wczorajszy wniosek *Skenego* uważać należy nie za odrzucający lecz za odrzucający, i takby niezawodnie pojmowano przyjęcie jego w Galicji.

Stummer mówił przeciw projektowi proponując: „ażeby koszta budowy i fundus instructus podług mili i liczby mil po skończonej budowie rozpoznane i sprawdzone zostały, i ażeby od tych kosztów, jeżeli nie przewyższą kwoty 700.000 zł. w srebrze, 6% i 1/8% na amortyzacyę gwarantowane były“. Z tego powodu radził on odesłać projekt jeszcze raz do wydziału.

Mende oświadczył się za przyzwoleniem subwencji utrzymując, że kolej Karola Ludwika mogłaby tu za wzór służyć.

Gross nie uznaje koniecznej potrzeby tej kolei, zaprzecza prawu krajów, żądania kolei żelaznych od państwa, a w końcu oświadcza, iż odstąpienie od ustawy względem koncesyi mogłoby pociągnąć za sobą bardzo złe skutki.

Schlegel zwracał uwagę na zubożenie ludności wiejskiej w Galicji i sądził, że zbudowanie tej kolei przyczyniłoby się do polepszenia stosunków gospodarskich. Dowodził też mowca szczegółowo, że kosztorys tej kolei nie jest wcale przesadzony, i że nie należy brać miary z teraźniejszych cen niskich, gdyż wkrótce mogą one się zmienić.

Stamm przedłożył następujący wniosek: Zważywszy, że do przedsiębiorstwa kolei lwowsko-czerniowieckiej i do gwarantowania procentów ze strony państwa nie ma szczegółowych planów tej kolei, jak tego wymaga §. 10. ustawy o koncesjach na koleje żelazne, ani nawet wyrobionego projektu i kosztorysu, jak tego żąda §. 5. tejże ustawy, uchwała izba przejść do porządku dziennego.

Patzer przemawiał za udzieleniem subwencji a baron *Riese-Stallburg* za wnioskiem Stamma.

Arcybiskup *Litwinowicz* zwraca z przyjemnością uwagę na to, że oprócz jednego uznają wszystkie głosy potrzebę kolei żelaznej dla Galicji i Bukowiny. Chociaż Galicja i Bukowina nie mogą się równać z Belgią, ale płacą one przecież równie tyle a może i więcej podatków. Ze wszech stron mówił — okazują nam sympatyę, za które wdzięczni jesteśmy, i obiecują nam koleje, które są bardzo tanie ponieważ pozostają obietnicą. Mowca ostrzegał dalej, ażeby z tą koleją nie stało się tak, jak w Rzymie z księgami *Sybilli*, a w końcu przedstawiał, że nie tylko jest naglącą ale i nieodzowną potrzebą polepszyć stosunki w krajach wschodnich, a jedynym środkiem do tego jest budowa tej kolei. „Daliśmy państwu, co się należy państwu, dajcież wy królestwom i krajom, co się im należy.“

Broche przedstawił, że kolej ta jest potrzebną i że nie ma w tym względzie konkurencyi.

W końcu przemawiał jeszcze *Schindler* za wnioskiem wydziału i na tem skończyło się posiedzenie o godzinie 2½ z południa.

Niemcy.

Berlin, 9. listopada. Posiedzenie izby panów otworzył dziś o godzinie w pół do drugiej członek najstarszy wiekiem, *Frankenberg-Ludwigsdorf*, jako prezes tymczasowy następującą przemową:

Panowie! każdy z nas przejęty jest życzeniem, ażeby się rządowi udało przywrócić między nim a reprezentacją kraju porozumienie, jakie z godnością i potęgą korony zgodzić się może. Z tem życzeniem oświadczam, iż posiedzenie otwarte zostało.

Następnie powołano 4 najmłodszych członków izby panów na sekretarzy. Ze zaś obecnych było 65 członków, a zatem komplet prawny, przeto izba przystąpiła do wyboru prezesa, powołując na tę godność hrabiego *Eberharda Stolberg-Werniero de*, który otrzymał 63 głosów. Na pierwszego wiceprezesa obrany został *Frankenberg-Ludwigsdorf* 53, a na drugiego hr. *Brühl*, 50 głosami.

W izbie deputowanych wstąpił na mównicę deput. *Taddel* i oświadczył, iż ponieważ najstarszy wiekiem członek izby, deput. *Sello*, dotąd nie przybył, przeto on w jego zastępstwie przysięgać będzie. Na wniosek dep. *Frese* izba postanowiła zatrzymać dawniejszy swój regulamin, aż do ostatecznego ukonstytuowania się. Późem prezes powołał czterech najmłodszych członków na sekretarzy. Przystąpiono potem do losowania członków do szczególnych wydziałów, a w końcu prezes wezwał izbę, ażeby się w dniu jutrzejszym ukonstytuowała, dla przystąpienia do regulaminu.

Gazeta bawarska donosi, iż pismo francuskie na kongres zapraszające, doręczone zostało przez posła francuskiego ministrowi baronowi *Schrenk*. Pismo to posłano do Rzymu królowi bawarskiemu.

Powszechna augsburska gazeta twierdzi, iż pismo zapraszające odebrał już i Król Wirtemberski. Zdaje się zatem, iż osobne

zaproszenia do znaczniejszych monarchów niemieckich rozesłane zostały. Zaproszenia do związku niemieckiego adresowane, jest zatem tylko dopełnieniem szczegółowych zaproszeń.

(Odpowiedź rządu austriackiego gabinetowi berlińskiemu w sprawie propozycyi reformy. — Różne wiadomości.)

Gazeta wiedeńska zamieściła odpowiedź gabinetu cesarskiego na oświadczenie gabinetu berlińskiego w kwestyi reformy związku niemieckiego z dnia 22. września, tudzież memorandum do tejże odpowiedzi dołączone. Pierwsza zawarta jest w depeszy z dnia 30. października do c. k. posła przy dworze pruskim hr. *Karolyi*. Hr. *Rechberg* po rekapitulacyi trzech punktów, które Prusy postawiły jako warunek wzięcia udziału w negocyacyach i odwołaniu się do memorandum, takowe po szczególe rozbiegającego, konkluduje, iż negocyacye na ich zasadzie prowadzone przeciwnie były zasadzie federacyi, na której całość, bezpieczeństwo i pomyślność Niemiec spoczywa. Do negocyacyi takowych rząd cesarski zdecydować się nie może. Hr. *Rechberg* spodziewa się, iż powody do tej deklaracyi, ocenione bez uprzedzenia tak ze względu na Austryę, jako i ze względu na Niemcy, nawet w oczach rządu pruskiego okażą się jako słuszne i na głębszą zasługujące rozważę. Rząd przeto cesarski spodziewa się, iż dwór pruski od żądania swego odstąpi i w kwestyi reformy stanowisko zgodne z zapatrywaniem się członków związku zająć zechce.

Memorandum stawia najprzód zasadę, iż negocyacye dobru Niemiec poświęcone, skierowane być muszą ku praktycznemu celowi i powinny być prowadzone w duchu pojednania. Z tego powodu rząd cesarski nie wdaje się w bliższy rozbiór niektórych ustępów relacyi ministryum pruskiego z dnia 15. września, obejmujących zarzuty, jakoby rząd cesarski postępowaniem swoim przyczynił się do zachwiania obecnych instytucyj związkowych, i jakoby Austrii nie tyle zależało na wzięciu udziału Prus w negocyacyach o reformę związku niemieckiego, ile raczej na zawarciu osobnego związku. Dla odparcia tych zarzutów rząd cesarski musiałby poruszyć przeszłość, zrzeka się jednak niewdzięcznego tego zadania tem chętniej, im łatwiejby mu było takowemu w zupełności zadość uczynić.

Natomiast rząd cesarski wzywa gabinet berliński, ażeby odpowiedzieć zechciał na następujące zapytanie, mające wielką praktyczną doniosłość. Na jakiej to podstawie radcy korony pruskiej nagle opierają żądanie, ażeby Niemcy zaufały trwałości obecnej konstytucyi związku, tak często zapoznanej i za niedostateczną ogłoszonej? Gdzież jest rękojmia, że konstytucya ta znów w całej swej rozciągliwości, w obec wszystkich związkowych, we wszystkich artykułach, tak w tych, z których Prusy prawa dla siebie wywodzą, jak i w tych, które obowiązki na nie wkładają, wiernie zachowana będzie? Dopiero gdyby gabinet berliński na zapytania te jasno i stanowczo odpowiedział, mógłby nabyć prawa w obec współzwiązkowych do narzucania się na obrońcę traktatów związkowych.

Następnie memorandum rozbiega trzy warunki gabinetu pruskiego, veto dla Prus i dla Austrii na przypadek wojny związku, nie wywołanej bezpośrednio zaczepką terytorjum związkowego, zupełnego równouprawnienia Austrii i Prus, reprezentacyi z bezpośrednich wyborów pochodzącej w miarę ludności. Co do pierwszego, memorandum dowodzi, iż veto, którego Prusy żądają, zupełną jest negacyą federacyi i związku. Tak Prusy w rzeczach czysto niemieckich ulegać muszą decyzji związku, uznać bowiem muszą, iż interes ich jest ten sam, co interes Niemiec. Bez tego uznania wystąpiłyby na jaw najsmutniejsze kontrasty. Czyż te kontrasty mają być stałym prawidłem związku? Toż jedno z tych mocarstw założy veto przeciwko wojnie południowej, a drugie przeciwko wojnie północnej? Takowy stan rzeczy nie tylko uprawniałby związki osobne, aleby je nawet koniecznie wywołał.

Co do zupełnego równouprawnienia Austrii i Prus, memorandum zwraca na to uwagę, iż żądanie Prus pod tym względem nie jest wyraźnie sformułowane. Prusy występują z prawem przysięgania kolejno z Austryą w związku, na tej zasadzie, iż ludność Prus do związku niemieckiego należąca większa jest, niżeli ludność niemieckich prowincyj austriackich. Lecz Austrya opłaca do kasy związkowej znacznie większą sumę, niż Prusy, stawia znacznie większy kontyngens wojskowy. Kolejna prezydencya sprowadziłaby konieczny dualizm. Prezydencya jest tylko oznaką honorową, dwór przeto cesarski spodziewać się może, iż pozycycya, jaką mu Prusy bezpośrednio po najświetniejszym ustępie dziejów pruskich dobrowolnie ofiarowały, w obecnych stosunkach nie będzie uważana jako przyczyna niezgody.

Co do trzeciego warunku do wyborów bezpośrednich się odnoszącego, rząd cesarski wzywa gabinet berliński, ażeby zważyć raczył, iż w roku 1848 największa panowała niezgoda między rządami pruskim a reprezentacją narodową w Frankfurcie obradującą, chociaż takowa reprezentacya z bezpośrednich wyborów wypływała. Rząd pruski dziś wcale nie podaje, w jakim to sposobie owe bezpośrednie wybory odbyłyby się miały, w Niemczech zaś całych nie masz dotąd prawa ad hoc. Delegacya sejmów najlepiej odpowiadałaby systemowi federacyjnemu, reprezentacya na tej drodze złożona nie byłaby występować z ekscentrycznemi i dla rządów związkowych nie miłemi żądaniem, a więcej może będzie gotowa do ofiar dla wspólnej ojczyzny.

Memorandum konkluduje, iż sumienne zbadanie trzech punktów pruskich dobitno wykazuje, iż punkt pierwszy prowadzi do separatyzmu, drugi do dualizmu, a trzeci nareszcie do unitaryzmu.

Kronika.

Tak więc trzy te punkta nie są zgodne pomiędzy sobą, i nie zgadzają się z podstawą konstytucyjną. Dwór cesarski spodziewa się przeto, iż Prusy odstępując od nich, skłonić się zechcą do propozycjom, na które zgodziły się już 24 rządy niemieckie po wolnej obradzie, a których przyjęcie ze strony Prus nakłoniłoby do przystąpienia i te rządy niemieckie, które dotąd na uboczu stały.

(Zaproszenie na kongres.) Pismo Cesarza Napoleona zapraszające związek niemiecki na kongres, jest według *P Europe* następującej osnowy:

Wysoce, wielce dostojni Książęta, i wolne miasta, najjaśniejszy związek niemiecki! Wobec wypadków, które codzień zjawiają się i wzajemnie spychają, uznaję za niezbędne udzielić w zupełności moje myśli monarchom, którym powierzone są losy ludów. Za każdą razą, gdy silne wstrząśnienia zachwiały podwaliny państw, i naruszyły ich granice, przychodziło do uroczystych transakcyi, i mających na celu uporządkowanie nowych żywiołów, i uświęcenie dokonanych przeobrażeń, z wzięciem ich pod rewizję. To było przedmiotem pokoju westfalskiego w wieku 17. i traktatów wiedeńskich w r. 1815.

Na tym ostatnim fundamencie spoczywa dziś polityczny gmach Europy, a jednak, jak Wam wiadomo, burzy się ze wszystkich stron. Uważnie obserwując sytuację rozmaitych krajów, łatwo dostrzedz, że traktaty wiedeńskie prawie w każdym punkcie są naruszone, zmodyfikowane, zapoznane i zagrożone. Ztąd pochodzą obowiązki bez uregulowania, prawa bez tytułu, nieograniczone pretensye, i niebezpieczeństwo, które tem jest straszniejsze, ile że ulepszenia, osiągnięte przez cywilizacyę, która ludy połączyła solidarnością interesów materialnych, wiktają nasz wyrok, i wolę naszą pociągają w kierunkach przeciwnych.

Proponuję Wam więc na kongresie uregulować terazniejszość, i zabezpieczyć przyszłość. Przez Opatrzność i wolę ludu francuzkiego powołanemu na tron, ale wychowanemu w szkole niepowodzenia, może bardziej jak innym nie wolno mi jest zapoznawać prawa monarchów i lojalne pretensye ludów.

Gotów także jestem przystąpić do rady międzynarodowej bez uprzednio powziętego systemu, z duchem umiarkowania i sprawiedliwości, który jest właściwy tym, co przeszli tak rozmaite próby.

Do powzięcia inicjatywy w tem dziele, nie powoduje mnie próżność, lecz będąc tym z monarchów, któremu przepisują najwięcej dumnych planów, poczytuję sobie za powinność, dowieść tym szczerym i lojalnym krokiem, że jedynym celem moim jest, przywrócić Europie spokój bez wstrząśnienia.

Jeżeli projekt ten będzie przyjęty, proszę Was przyjąć Paryż na miejsce zebrania. Gdyby Książęta związkowi i przyjaciele Francuzi uznali za stosowne, obecnością swoją przydać wagi obradom, dumnym będę, mogąc im ofiarować moją serdeczną gościnność.

Europa ujrzy w tem może pewną korzyść, że stolica z której tylekroć razy wychodziło hasło do zaburzeń, przeznaczoną będzie na miejsce konferencyi, których celem jest wznieść podstawę powszechnego uspokojenia.

Korzystam z tej sposobności, aby Wam ponownie zapewnić mojej szczerzej przychylności, i gorącego współczucia dla pomyślności państw związkowych. Nadto wysoce, i wielce dostojni państwo Książęta, wolne miasta, najjaśniejszy związek niemiecki, proszę Boga, aby Was wziął w swoją świętą i łaskawą opiekę.

Podpisano: *Napoleon.*

Kontrasygnowano: Drouyn de Lhuys.

Królestwo Polskie.

(Doniesienia z Warszawy. — Wiadomości z placu boju.)

Jen. Kor. podaje następujące doniesienia o stanie rzeczy w **Warszawie**. Rząd rosyjski postępuje tam z surowością, która zaczyna pokonywać terroryzm rządu narodowego. Jasnym dowodem tego jest pobór kontrybucyi rozpisanej przez rząd rosyjski. Z dniem 1. listopada upłynął termin wyznaczony, i wszyscy myśleli, że tajemny zakaz płacenia sprawi skutek równie czarodziejski jak zwykle w podobnych wypadkach. Ale bojaźń kar zagrożonych przez rząd rosyjski pokonała posłuszeństwo okazywane rządowi narodowemu. Dnia 1. i 2. listopada znaczne kwoty wpłynęły do kas podatkowych, a żandarmom narodowym trudno zapewne będzie wykryć tego, co pierwszy dał przykład nieposłuszeństwa tajemnemu zakazowi. Jenerał Trepow, szef żandarmeryi rosyjskiej, rozwija wielką energię, i wykrył już kilka tajnych drukarni i składów broni.

Przez śmierć Czachowskiego powstanie utraciło jednego z najpopularniejszych i jak się zdaje najdoświadczeńszych dowódców, kilka kłesk większych i mniejszych osłabiły widocznie chwycając się energię powstania.

O Mierosławskim słychać, że zostawszy jenerałem organizatorem armii powstańczej zarządził przymusowy pobór rekrutów w kraju i werbunek ochotników we Francyi, Włoszech i Węgrzech, i że oddziały, które w ostatnich czasach wyszedłszy z Galicyi poniosły klęskę, były już jego dziełem. Zdaje się jednak, że jako dowódca samodzielny nie próbował znowu sił swoich, a to nie tyle z własnej niechęci, ile dla tego, że naczelnicy korpusów nie pokładają zaufania w jego strategicznych zdolnościach.

(Aresztowania.) Do c. k. dyrekcji policyi w Lwowie odstawiono za udział w powstaniu: dn. 10. b. m. z c. k. urzędu powiatowego w Łopatynie 3; dn. 11. b. m. z Żółkwi 97 ludzi z 4 oddziału korpusu hr. Komorowskiego, zostającego pod dowództwem Sienkiewicza.

(Pożar.) Dnia 5go b. m. wieczorem powstał ogień prawdopodobnie z podłożenia w szopie dworskiej w Kornalowiecach, w obwodzie samoborskim, i zgorzało 7 budynków gospodarskich, przeszło 3000 kóp różnego zboża i rozmaite sprzęty gospodarskie. Szkodę obliczono na 12.604 zł. w. a.

(Aresztowania w Krakowie.) „*Krak. Ztg.*“ donosi: W ciągu miesiąca października organa c. k. dyrekcji policyi aresztowały w Krakowie i jego okolicy 935 osób, a mianowicie 89 za kradzież i oszustwo, 4 za naruszenie cudzej własności, 3 za rabunek, 1 za podłożenie ognia, 1 za podrzucenie dziecka, 1 za niemoralność, 295 za niemożność wylegitymowania się, 262 za włóczęgostwo, (127 płeć męzką, 135 żeńską), 178 za kłótnie, excesa i opilstwo, 48 za zebranie i naprzykrzanie się publiczności, 10 za krzyki po nocy, 14 za opór strazy, obrażenie jej lub mieszanie się w czynności, 8 za nieostrożną jazdę, i za zanieczyszczenie ulic, 5 za zakazane gry w karty, 2 za nieprawne prowadzenie handlu domokrażnego, 1 za nieostrożne obchodzenie się z ogniem, 1 za nieprawne posiadanie broni, 1 za ucieczkę ze służby i 1 za przekroczenie zakazu zamykania sklepu o godzinie oznaczonej.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 13. listopada. Na naszym dzisiejszym targu były następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów: męca pszenicy (84 H) 2 zł. 58 c.; żyta (78 H) 1 zł. 38 c.; jęczmienia (69 H) 1 zł. 32 c.; owsa (47 H) 1 zł. 23 c.; hreczki 1 zł. 55 c.; grochu 1 zł. 67 c.; kartofli 54 c.; cietnar siana 1 zł. 50 c., okłotów 68 c., sąg drzewa bukowego 11 zł. 25 c., sosnowego 7 zł. 50 c.

Zaleszczyki, 6. listopada. W II. połowie z. m. były na targach tutejszych następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów.

	Miejsca targu:												
	Czortków		Husiatyn		Jarosławiec		Kocepczyce		Mielnica		Zaleszczyki		
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	
	walutą austryacką												
Męca pszenicy	2	7	2	20	2	30	2	.	2	20	2	8	
„ żyta	1	10	1	20	1	20	1	10	1	20	1	9	
„ jęczmienia	90	1	.	1	.	.	80	.	80	1	20	
„ owsa	63	.	80	.	50	.	70	.	90	.	81	
„ hreczki	1	13	1	20	1	20	1	20	1	30	1	50	
„ kukurudzy	1	30	1	10	1	30	1	.	1	5	1	5	
„ ziemniaków	31	.	35	.	.	.	35	.	60	.	.	
Cietnar siana	86	1	1	30	1	70	1	83
„ wełny	
„ nasienia koniecu	40	40	.	45	.	
Sąg drzewa twardego	5	50	10	.	6	50	8	50	10	50	6	50	
„ miękkiego	4	50	.	.	5	50	7	50	7	.	.	.	
Funt mięsa wołowego	11	.	10	.	9	.	11	.	10	.	9	
Mas okowity	40	.	.	.	30	.	.	40	.	40	.	40	

Ostatnia poczta.

K r a k ó w, 13. listopada. *Krak. Ztg.* pisze: Wczoraj wieczorem organa policyi przytrzymały na przedmieściu Piasek 2 wozy z beczkami, w których było 120 karabinów z bagnetami, 45 pałaszy dla jazdy i 45 kul; aresztowano 3 osoby, które ten transport prowadziły.

P a r y ż, 12. listopada. Bank francuzki podwyższył eskonto na 7 procent. Renta stała z odejściem depeszy na 67.25.

B e r l i n, 12. listopada. Otrzymane tu depesze z Petersburga donoszą, że bank rosyjski zawiesił wydanie obcych wexłów. Skutkiem tego spadły dziś wexle petersburskie o 2/4 procentu.

B e r l i n, 12. listopada. Grabow wybrany został prezydentem, Unruh i Bockum Dolffs wiceprezydentami izby deputowanych.

W a r s z a w a, 12. listopada. *Dzien. pow.* donosi: Dziś o godzinie 10ej na placu teatralnym, stosownie do wyroku połowego sądu wojennego, onegdaj ogłoszonego, wykonana została kara śmierci przez powieszenie, na Ammerze i Dąbrowskim. Publiczność dosyć licznie była zebrana. Porządek nie był nigdzie zakłócony.

Dalej czytamy w tym samym dzienniku: Z mocy wyroków sądów połowych wojennych zatwierdzonych przez właściwych naczelników wojennych, skazani zostali na karę śmierci przez powieszenie: w *Sieradzu* dowódzca żandarmów wieszających Józef Androszek; żandarmi wieszający: Józef Kierski, Andrzej Kryszka i Antoni Sowiński. — W *Kikole* (w powiecie Lipnowskim): dowódzca żandarmów wieszających Józef Świtalski. — W *Włocławku*: Jan Kozłowski żandarm wieszający i Józef Borkowski, za powieszenie nauczyciela elementarnego miasta Izbicy. — Przez rozstrzelanie: w *Koninie*: organizator band, Zygmund Waryłkiewicz — tudzież w *Leczycu*, ujęty w bandzie powstańców podporucznik Krzymowski i b. podoficer Niedziatkowski.

Petersburg, 12. listopada. *Journal de St. Petersburg* ogłasza reskrypt cesarski do Wielkiego księcia Konstantego, który oświadcza, że coraz bardziej wzrastające powstanie przekonuje Wielkiego księcia Konstantego o przeciwności, jakie zachodzi pomiędzy stanem kraju, a myślą uspokojenia go przez łagodność, która skłoniła Cesarza, jemu poruczyć wprowadzenie instytucji wspianotomysłnie Polsce udzielonych. Cesarz pozwala W. księciu usunąć się od obowiązków namiestnika i najwyższego dowódcy wojsk, i ma nadzieję, że za przywróceniem porządku, będzie mógł dalej prowadzić rozpoczęte dzieło.

Kopenhaga, 12. listopada. Zaproszenie Cesarza Napoleona na kongres wczoraj tu nadeszło. Dziennik *Berlingske Tidende* mówi, iż leży w naturze rzeczy, iż Dania odmownie odpowiedzieć nie może.

Ateny, 6. listopada. Ministerium złożone zostało w sposób następujący: Bulgarijski prezydent i sprawy wewnętrzne. Smoleński wojny, Drozowski finansów, Diamantopulos sprawiedliwości, Daliamnis spraw zewnętrznych, Petzalis wyznań religijnych i oświecenia, Bulgarijski objął tymczasowo ministerium marynarki. Król nie wziął predykatu: „Z łaski Bożej“ lecz tylko „Jerzy I. Król Hellenów.“ Pułkownik Sutzo został marszałkiem dworu.

Stambuł, 6. listopada. Począwszy od dn. 16. b. m. kupony od obligacji państwa nie będą już wypłacane ani w Paryżu ani w Londynie, lecz tylko w Stambule. Z Tyflisu donoszą, iż Rosya uzbraja się na morzu Kaspijskiem.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 13. listopada.

Hotel George: PP. Mniszek Antoni, z Stubienka. — Urbański Wład., z Sarowiec. — Stadnicki Tomasz, z Podola. — Manulewicz Konst., z Polski. — Piotrowscy Leon i Henryk, z Wołynia. — Mniszek Wład., z Stubienka.

Hotel europejski: Hr. Łęczyński Łydz., z Baliatycz. — Wybranowski Roman, z Wybranówki.

Hotel angielski: Gottlieb Antoni, z Liwezy. — Antoniewicz Ant., z Skomoroch. — Osmulski Wład., z Góry.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 13. listopada

PP. Terlecki Wiktor, do Haczowa. — Berski Miecz., do Łączek. — Trzcziński Okt., do Żyrawy. — Bogusz Ad. m., do Drohowyża. — Hr. Humnicki Wład., do Rozpucia. — Baroni Jan, do Slowity.

THEATRE.

Dziś teatr niemiecki: „Faust und Margarethe“, wielka opera w 5 aktach. Na dochód pierwszego kapelmistrza Józefa Schurrera.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 13. listopada 1863.

Godzina	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	328.40	+ 4.4	90 2	półn.-zach.	sl. pochmurno
2. god. po poł.	329.32	+ 6.7	82.5	zachodni	" "
10. god. wiecz.	330.22	+ 4.3	90 4	półn.-zach.	" "

Kurs lwowski.

Dnia 13 listopada.

	gotówka		towarem	
	zl.	c.	zl.	c.
Dukat holenderski	5	51 1/2	5	58 1/2
Dukat cesarski	5	53 1/2	5	60 1/2
Półimperial zł. rosyjski	9	44 1/2	9	61 1/2
Rubel srebrny rosyjski	1	80	1	83 1/2
Talar pruski	1	73	1	75
Polski kurant i pięciozłotówka				
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	73	25	74	
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne	76	90	77	67
5% Pożyczka narodowa	70	50	71	33
Akcyje gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	80	—	80	75
	194	63	197	—

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 13. listopada.

	Instytut				Za kupon wypada	
	kupuje		sprzedaje		wypada	
	zl.	c.	zl.	c.	zl.	c.
Nowe na W. A. oprócz kuponów 100 zlr. po	73	75	74	25	1	46 1/2
Dawne na M. K. „ „ 100 zlr. po	77	43	77	96	1	54

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 13. listopada.

	zlr.	kr.
5% Metaliki	74	10
5% pożyczka narodowa	80	50
Losy z 1860 roku	94	70
Akcyje banku wiedeńskiego	777	—
„ „ kredytowego	181	40
Londyn, 10 funtów szterlingów	115	90
Dukat pojedynczy	5	60
Srebro	116	—

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 11. listopada.

1. Bług publiczny. (Za 100 zł.)

	pień.	towar.
A. Państwa	96.90	70.20
W austr. wal. po 5%	96.75	97.25
zwrotny po 5%	80.65	80.75
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	80.55	80.65
od kwiet. do paźd. po 5%	—	—
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—	—
Metaliki po 5%	74.15	74.25
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	74.40	74.60
dtto. po 4 1/2%	66.—	66.25
dtto. „ 4%	59.—	59.50
dtto. „ 3%	44.75	45.25
dtto. „ 2 1/2%	37.—	38.—
dtto. „ 1%	14.80	14.90

Przez. do wyl. z r. 1839

całe losy	155.25	155.75
Przez. do wyl. z r. 1839	—	—
pięta część losów	152.50	153.—
Przez. do wyl. z r. 1854	90.75	91.—
Przez. do wyl. z r. 1860	—	—
po 500zł.	94.40	94.50
Przez. do wyl. z r. 1860	—	—
po 100 zł.	94.70	94.90
Renty Como po 42 lir. aust.	17.50	17.75

Wylos. obl. dawn. po 5%	69.—	70.—
dlugu państ. „ 4 1/2%	65.—	66.—
„ 4%	58.—	59.—
„ 3 1/2%	51.—	51.50
Przez. do los. obl. „ 3%	—	—
daw. dlugu państ. „ 2 1/2%	59.—	60.—
z proc. w kraju „ 2 1/4%	52.—	53.—
„ 2%	47.—	48.—
„ 1 3/4%	41.—	42.—
dtto. z procent. „ 5%	71.50	72.—
za granicą „ 4 1/2%	67.25	67.75
„ 4%	60.—	60.50

P. Krajów koronnych	—	—
Niższej Austrii	87.25	87.75
Wyż. Aust. i Salcb.	85.—	85.50
Czech	91.—	—
Morawii	90.—	—
Szlaska	88.50	89.—
Styryi	87.25	87.50
Tyrolu	91.—	—
Kar., Krainy i Wyb.	87.—	89.—
Węgier	74.50	75.25

	pień.	towar.
Banatu Tem.	72.50	73.50
Kroacyi i Sławonii	74.—	74.50
Galicyi	71.25	71.75
Siedmiogrodu	72.50	73.50
Bukowina	71.—	72.—
Z klauzulą wylos. w r. 1867	72.50	73.—
Lomb. wen. pożycz. z r. 1859	92.50	—
Dług Tyrolu	—	—
„ po 5%	—	—
„ 4%	58.50	59.—
„ 3 1/2%	—	—
Dług Salcburga	—	—
„ 3%	58.50	59.—
„ 2 1/2%	—	—
Dług Krainy	—	—
„ 2%	29.—	30.—
„ 1 3/4%	—	—

2. Stan oblię. domestykaln.

Po 3% za 100 zł.	27.—	—
„ 2 1/2% „ 100 „	22.50	—
„ 2 1/4% „ 100 „	20.25	—
„ 2% „ 100 „	18.—	—
„ 1 3/4% „ 100 „	15.50	—

3. Akcyje.

	pień.	towar.
Banku narodowego (Za sztukę.)	778.—	789.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	180.50	180.70
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	641.—	643.—
Póln. kol. po 1000 zł. m. k.	1640.—	1642.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	182.75	183.25
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw.	137.50	138.—
Polud.-póln.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	129.20	129.40
Kolei Cisy po 200zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	—
Polud. kolei państw. lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą	246.—	248.—
Kol. Kar. Lud. po 200zł. mon. konw.	195.—	195.50
Kol. Preszb. Tyrn. l. emis. po 260 zł. m. k.	—	40.—
dtto II. emis. po 260zł. m. k.	—	85.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	685.—	615.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	230.—	232.—
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	195.—	200.—

4. Listy zastawne.

	pień.	towar.
Kol. Grae.-Köll. i Tow. gór. po 200 zł. w. a.	—	140.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	423.—	425.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	20.—	232.—
Mostu lańc. w Pesceie po 500 zł. m. k.	—	395.—
Tow. mlyna par. w Wied. po 500zł. w. a.	395.—	398.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	265.—	268.—
Uprzyw. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	150.—	150.50

5. Obligacje z prawem pierwszeństwa.

Banku narod. w m. k. 6let. z r. 1857 po 5%	—	—
10let. „ 1857 po 5%	102.25	102.75
przeznaczone do los. po 5%	83.50	88.75
Banku (na 12 m. 5% narod. (przezn. do losow. w. a. (wania po 5% Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%	—	—
84.25	84.50	
73.—	73.50	
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.75	98.—
delto delto w srebr. upr. za 100 zł. w. a.	91.—	92.—
Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust.	87.—	87.50
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	118.25	118.75
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	119.—	120.—
Kol. póln. po 100 zł. m. k.	90.—	90.50
Kol. póln. po 100 zł. w. a.	86.25	86.50
Kol. Głogn. po 100 zł. m. k.	89.—	89.50
Tow. żegl. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	95.—	95.50
Lloyda za 100 zł.	90.—	90.50
Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	95.25	95.75
Polud. póln. kolej kom. po 5% za 100 zł.	78.25	78.75
Kolej gal. Karola Ludwika po 300 zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł.	99.75	100.—

6. Losy.

	pień.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	135.75	136.90
Tow. żegl. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	91.—	91.50
Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	113.—	114.—
„ „ po 50 zł. m. k.	50.50	51.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	33.50	33.75
Esterhazego po 40 zł. m. k.	94.50	95.50
Salma „ 40 „	35.25	35.75
Palliego „ 40 „	34.—	34.50
Clarego „ 40 „	34.50	35.—
St. Genois „ 40 „	33.50	34.—
Windischgrätzka 20 zł.	22.—	22.50
Waltsteina 20 „	20.25	20.75
Keglevicha 10 „	15.—	15.25

Weksele.

	pień.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—	—
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	98.40	98.40
Berlin za 100 tal.	—	—
Wrocław za 100 tal.	—	—
Frankfurt za 100 zł. w. p. n.	98.30	98.40
Genewa za 100 lir. piem.	—	—
Hamburg za 100 M. B.	86.75	87.25
Lipsk za 100 tal.	—	—
Liwna za 100 lir. tosk.	—	—
Londyn za 10 fl. szt.	115.50	115.50
Lugdun za 100 fr.	—	—
Medyolau za 100 lir. wl.	—	—
Marsylia za 100 fr.	—	45.80
Paryż za 100 fr.	—	45.80
Praga za 100 zł. w. a.	—	—
Tryest za 100 zł. w. a.	—	—
Wenecya za 100zł. w. a.	—	—

(31 dni po ukazaniu.)

Bukareszt za 100 piast. wol.	—	—
Konstantynopol za 100 piast. tur.	—	—

Kurs złota.

Dukaty ces. men.	5.58	5.60
dtto. pełnej wagi	5.58	5.60
Korona	15.90	15.95
20frankówka	9.29	9.31
Rosyjski imperial	9.55	9.58
Talar związkowy	1.74	1.75
Srebro	115.75	116.25
Kurs korony w c. k. kasach	132.	132.